

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1408/1, донетом на седници одржаној дана **25. априла 2024. године**, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је Комисију за оцену докторске дисертације докторанда **Милене Јаковљевић** под насловом „**Анархо-феминизам Хе Цен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг**”, урађену под менторским руковођењем др **Радосава Пушића**, редовног професора.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Милан Вукомановић**

Звање: редовни професор

Ужа научна област: социологија

Датум избора у звање: јун 2010.

Установа на којој је запослен: Филозофски факултет Универзитета у Београду

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Мирјана Павловић**

Звање: ванредни професор

Ужа научна област: синологија

Датум избора у звање: 20. 06. 2017.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Зоран Скробановић**

Звање: ванредни професор

Ужа научна област: синологија

Датум избора у звање: 06. 02. 2018.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) презиме:	Милена Момир Јаковљевић
Датум и место рођења:	14. 06. 1982. године, Краљево
Наслов мастер рада:	Литерарне стратегије у приповедној прози Борислава Пекића и Данила Киша
Датум одбране мастер рада:	30. 06. 2008. године
Установа где је одбрањен мастер рад:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Научна област из које је стечено академско звање мастера:	Српска књижевност

III СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА који су објављени или прихваћени за објављивање у оквиру рада на докторској дисертацији

Нова жена Кине и њена лица: двадесете године двадесетог века и рано лице Динг Линг, Алманах Института Конфуције, бр. 17-18/2018.

Хе Цен – (анархистичка) алтернатива кинеској модерности у првој деценији XX века, Алманах Института Конфуције, бр. 19-20/2019.

Кинески анархизам у Токију или чудесна судбина Лију Шипеија, Алманах Института Конфуције, бр. 21-22/2020.

Кинески дочек новог века у Токију: феминизам и национализам, Алманах Института Конфуције, бр. 23-24/2021.

Хе Цен и њена огледала, Алманах Института Конфуције, бр. 25-26/2022.

Критика конфуцијанске традиције и патријархата у текстовима Хе Цен, Алманах Института Конфуције, бр. 27-28/2023.

Положај жене у модерном капиталистичком друштву – анархистички приговор западној модерности у текстовима Хе Цен, Алманах Института Конфуције, бр. 29-30/2024.

IV НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Анархо-феминизам Хе Џен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг

V ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет и циљ овог рада представља осветљавање значаја и улоге Хе Џен у креирању модернистичког и анархо-феминистичког дискурса у Кини који још нису довољно анализирани, док је у нашој научној јавности та тема у потпуности неистражена. Због тога ова теза представља покушај да се анализом текстова које је Хе Џен 1907. године објавила у анархо-феминистичком часопису Тијенји (Tianyi 天义) осветли њен допринос формирању кинеске модерности, али и њен допринос, како кинеској, тако и глобалној, анархо-феминистичкој мисли и теорији. У раду је анализирана њена критика кинеске традиционалне мисли оличене у конфуцијанском схоластичком учењу, али и њен обрачун са западном модерношћу која је, према њеном мишљењу, била оличена у капиталистички устројеној економији, парламентарној демократији и принципима једнакости и слободе. С обзиром на то да је жена доминантна фигура преко које Хе Џен анализира неједнакост коју еманира и патријархално и модерно друштво, у раду се посебно анализира њена концепција слободе и једнакости чије би остваривање допринело не само унапређењу положаја жене већ и бољитку друштва у целости. Из перспективе турбулентног времена у коме су се сукобиле традиционалне и модерне вредности и када су се појавили анархизам и феминизам у Кини, циљ је истаћи оригинални допринос Хе Џен филозофији и теорији анархизма и феминизма. Намера кандидаткиње је да покаже начин на који је Хе Џен успела да пружи отпор доминантним традиционалним обрасцима, доминантним либералним идејама својих савременика и савременица и доминантној представи о супериорности Запада оличеној у његовим модерним изумима на пољу политике, економије и технологије. Сем тога, кандидаткиња је своју пажњу усмерила и на расветљавање друштвеног модела који је Хе Џен понудила као алтернативу постојећем друштвеном устројству, с посебним нагласком на идејама еманципације и ослобођења жена, што је у њеном погледу на свет увек значило и слободу за мушкарце и друштво у целости. С обзиром на предмет овог рада и угледе посматрања, примењена методологија је интердисциплинарна. Приликом истраживања и анализе, коришћене су методе и аналитичке праксе политичке теорије и филозофије, социолошке теорије, студија културе, феминистичке теорије и критике. Такође, у анализи су консултована одабрана сазнања везана за историју и културну историју Кине анализираних периода.

VI ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Последњу деценију владавине династије Ћинг (1616–1911) обележили су конфликтни гласови кинеских интелектуалаца који су, с једне стране, били васпитавани и образовани у духу конфуцијанске традиције, и самим тим у њу дубоко уроњени, а с друге стране, по

први пут у кинеској историји у тој мери и тим интензитетом били изложени утицају западних идеја и модерних покрета. У врло турбулентном времену које су обележили унутрашњи сукоби и империјални настрјаји западних сила и Јапана, кинески мушкарци и жене знали су да су промене неминовне.

Овај рад заснива се на неколико хипотеза, и то:

Прва хипотеза: узимајући у обзир да су темељи промене која је резултирала оснивањем Републике Кине постављени у овом периоду, анархизам је, као најрадикалнија теорија и филозофија позног Ђинга, иако је у Кини кратко трајао, оставио дубок траг на будуће револуционаре.

Друга хипотеза: у овом периоду су интелектуално и емотивно стасали сви кључни кинески револуционари који су учествовали у збацивању династије, формирању Републике и њеном даљем политичком и културном животу. У том смислу, овај рад је описао амбијент и контекст из којих се родила највећа политичка револуција у историји Кине. Посебно је наглашен значај Токија као револуционарног жаришта које је Кинезима и Кинескињама даровало слободу да развију своје идеје и еманципују своје револуционарно биће.

Трећа хипотеза: подстакнути готово безнадежним положајем у којем се њихова земља нашла на прелому векова, кинески либерални интелектуалци тог времена подстакли су промене које су се сабирале око заједничке речи модернизација. У доминантном револуционарном дискурсу тог времена то је значило, по угледу на Запад и Јапан, модернизацију политичког, војног, образовног, технолошког, културног, државног и друштвеног уређења и система. И неизоставно, а можда и пре свега, побољшање положаја жена. Међутим, анархистички покрет чији су представници тих година деловали у Токију нудио је другачије решење за кризу у којој се Кина нашла, испитујући нимало благонаклоно лоше стране модернизације које је понудио Запад и основе женске еманципације коју су пропагирани кинески реформисти и либерали.

Четврта хипотеза: токијски огранак кинеског анархизма одабран је због аутентичног приступа не само западној модерности и кинеској традицији, већ и самим идејама анархизма. Комбинујући идеје западног анархизма (Бакуњин (Михаил Александрович Бакунин, 1814–1876), Кропоткин (Петр Алексеевич Кропоткин, 1842–1921), Толстој (Лев Николаевич Толстой, 1828–1910), Ема Голдман (Emma Goldman, 1869–1940) и др.) и филозофије даоизма и будизма, у Токију је настао специфичан, кинески анархизам, који је у своју филозофију унедрио оно што је доживљавао као најдрагоценије мисаоне тековине модерног Запада и древне Кине.

Пета хипотеза: за овај период конституисања кинеске модерности од посебног значаја јесте оно што су истраживачи кинеске културе означили као рађање кинеског феминизма, а што је свакако по први пут у кинеској историји био пробуђени женски глас, говор који је прекорачио границе између приватног и јавног, и кроз експлозију и експанзију периодике, доспео у до тада забрањени, ексклузивно мушки, простор јавног говора. Начин на који је креиран феминистички дискурс почетком века у раду је приказан анализом идеја Лијанг Ђичаоа (Liang Qichao 梁启超, 1873–1929) и Ђин Тијенхеа (Jin Tianhe 金天翮, 1873–1947), у кључним текстовима прве фазе кинеског феминизма „О женском образовању” (梁启超, 《论女学》), објављеном у часопису „Актуелности” (Shiwu bao 时务报) 1897, и „Женска звона” (Nujie zhong 女界钟), објављеном у шангхајском часопису „Датунг шуђу” (Da tong shuju 大同书局) 1903. године, као и представљањем кључних идеја које су кинеске феминисткиње иреволуционарке које су у том периоду

деловале у Токију артикулисале у женској периодици. У раду је посебно објашњена и акцентована спрега између раног феминизма и национализма, значајна како због приказа доминантног приступа када је реч о модернизацији Кине и еманципацији жена тако и због отпора који му је пружен у анархистичком токијском кружоку. А свакако најзначајнији због мисаоне контратеже коју је својом теоријском и филозофском мисли понудила Хе Цен (He Zhen 何震, 1884–?).

VII КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација кандидаткиње Милене Јаковљевић (број досијеа 16089/д), „Анархо-феминизам Хе Цен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг”, има 186 двострано штампаних страна, следећег садржаја:

Увод (1)

1. Рађање револуционарне сцене или сви путеви воде у Токио (6)
 - 1.1. Западни анархистички извори (14)
 - 1.2. Кинески анархизам у Токију или чудесна судбина Лију Шипеија (22)
 - 1.3. Кинески анархизам у пракси и теорији Џанг Ђија и Џанг Бинглина (46)
2. Рађање кинеског феминизма (52)
 - 2.1. Кинези у Токију на прагу новог века – феминизам и национализам (70)
3. Ко се боји Хе Цен или кратак осврт на анархо-феминизам (81)
 - 3.1. Хе Цен и њена огледала (87)
4. Критика конфуцијанске традиције – развој патријархата и положај жене (101)
 - 4.1. Пре конфуцијанске клетве или златно доба матријархата (104)
 - 4.2. Конфуцијанска клетва (113)
 - 4.3. Утицај класичних учења на живот обичних жена (118)
5. Критика западне модерности – развој модерног друштва и положај жене (131)
 - 5.1. Критика капитализма и војне експанзије (137)
 - 5.2. Критика парламентарне демократије и права на глас (146)
 - 5.3. Критика лажне слободе и једнакости (158)
6. Закључак (167)

Литература (172)

Листа имена кинеских личности које се помињу у раду (178)

У првој целини овог рада која је сачињена од четири поглавља представљено је формирање кинеског револуционарног језгра у Токију, утицај идеја западног анархизма на развој и теоријску мисао кинеског анархизма, најважније филозофске и теоријске претпоставке кинеског анархизма (токијски огранак уз повремени осврт на кинески кружок у Паризу, пре свега у оним тачкама у којима су се њихове идеологије разликовале) анализом кључних текстова његовог оснивача Лију Шипеија (Liu Shipei 刘师培, 1884–1919) и идеје друге двојице мислилаца значајних за конституисање кинеске анархистичке мисли, Џанг Ђија (Zhang Ji 张继, 1882–1947) и Џанг Бинглина (Zhang Binglin 章炳麟, 1869–1936).

У другом поглављу рада представљени су почети рецепције западног анархизма у Кини, пре свега преко кинеских превода текстова западних анархиста, али и расправа водећих кинеских интелектуалаца тог времена. Анализиране су најважније идеје тројице западних анархиста Бакуњина, Кропоткина и Толстоја, у контексту приказа анархистичке идеје, узимајући у обзир три различита становишта водећих представника покрета и с обзиром на њихов значај и утицај који су имали на кинески анархизам. У односу на западне идеје, попут социјалног дарвинизма, и идеологије, попут национализма, социјализма и демократије, а које су преовладале у кинеском револуционарном дискурсу тог времена, у овом поглављу је показано на који је начин и због којих идеја је анархизам представљао дисонантан мисаони ток.

У трећем поглављу анализиране су специфичности кинеског анархизма, а посебна пажња посвећена је анализи филозофске мисли и анархистичке теоријске концепције у текстовима Лију Шипеија. Анализа је пре свега усмерена на начин на који је Лију, сасвим аутентично, комбиновао своје конфуцијанско и даоистичко филозофско наслеђе и модерне идеје западног анархизма, остварујући на тај начин врло оригиналну везу између Истока и Запада, али и осветљавајући богату филозофску и културну традицију Кине, пре свега онај њен алтернативни рукавац према коме се конфуцијански канон односио непријатељски. Акцент је на Лијуевом промишљању веза између даоизма и анархизма, али и представљању оних идеја даоистичке филозофије за које је Лију био уверен да су дубоко анархистичке, сугеришући тако да Кина не само што је филозофски плодно тло за усвајање идеја западног анархизма него је она била и пионир у њиховом формулисању и баштињењу.

У четвртом поглављу представљене су идеје и улога друге двојице значајних учесника у анархистичком покрету у Токију, Џанг Ђија и Џанг Бинглина. Друга целина састављена је из два поглавља у којима је представљено рађање феминизма у Кини, анализиране су кључне феминистичке идеје и динамика феминистичке мисли, оличена у дијалогу између мушкараца и жена окупљених око реформаторског покрета, а затим и спрега између феминизма и национализма, која је као кључна стратегија кинеског пројекта модернизације у првој деценији XX века укинула овај дијалог, прерастајући у монолитан феминистички глас. У првом поглављу представљене су кључне идеје које су предочили мушкарци који су се борили за еманципацију жена и које су обележиле кинески феминистички дискурс и кинески пројекат модернизације. Зарад ширег увида у феминистичку кинеску традицију, анализирани су и они гласови који су опонирали традиционалном, иако у складу с захтевима времена донекле унапређеном и слободнијем разумевању женских улога, које су артикулисале кинеске реформисткиње 1898. године и својом анархистичном и авангардном визијом света и положаја жене Канг Јоувеи (Kang Youwei 康有为, 1858–1927) у књизи „Датунг шу” (Da tong shu 大同书). У другом поглављу представљено је феминистичко и револуционарно деловање кинеских жена које су у првој деценији XX века долазиле у Токио да се образују. Анализиране су нове женске улоге које је изнедрио феминизам у спреси с национализмом, али и рестриktivност и дискриминативна природа овог концепта. У овом поглављу објашњен је нови националистичко-феминистички модел „мудрих мајки и добрих супруга” у оквиру кога није много измењена традиционална улога жене као домаћице, али је указивањем на њен значај за просперитет државе преакцентовано њено значење. Овај концепт анализиран је у контексту нових образовних могућности које су у Јапану понуђене женама, с посебним освртом на

образовни модел који је промовисала јапанска едукаторка Шимода Утако (Shimoda Utako 下田歌子, 1854–1936). Паралелно с образовањем кинеских жена, описана је и њихова револуционарна делатност у Токију и предочене су идеје најважнијих кинеских револуционарки и феминисткиња које су далекосежно утицале на кинеску феминистичку мисао и њихове судбине које су постале нераскидиви део кинеске револуције.

Трећа целина посвећена је осветљавању позиције Хе Џен из различитих углова и перспектива и сачињена је из неколико поглавља. У првом поглављу, у коме су предочени биографски и основни подаци о њеном деловању у Токију тих година, покушали да одговоримо на питање због чега је њен рад остао на маргинама научног интересовања и у Кини и на Западу. Анализиран је анархо-феминизам као специфична теорија која се динамично и неконвенционално односи спрам обе одреднице у свом имену, творећи теоријски систем који не представља струју ни унутар анархизма нити у оквиру феминизма, а опет има афинитет према одређеним идејама оба покрета. Због такве своје позиције, анархо-феминистичке идеје често нису наилазиле на топао пријем ни међу декларисаним анархистима нити међу осведоченим феминисткињама, због чега се маргинализација анархофеминистичких идеја Хе Џен посматра и у кључу маргиналне позиције анархо-феминизма као покрета и теорије. У другом поглављу анализирани су контекст у коме је настало њено дело и утицаји који су били кључни за формирање њене мисли. Представљен је утицај социјалистичке мисли у Јапану, пре свега с обзиром на идеје водећих јапанских социјалисткиња тог времена, на њене идеје о западном пројекту модернизације друштва. Показано је како је захваљујући свом искуству живота у Јапану и смерницама које је добила из социјалистичког табора, уместо према феминистичким моделима репрезентације женскости, свој теоријски и аналитички интерес умерила ка искуственој равни живота и проблемима обичних жена. Анализиран је утицај Еме Голдман на азијске анархисте, укључујући и Хе Џен, који је пре свега видљив у њеном посредовању негативне слике о условима живота и вредностима модерног западног друштва. У овом сегменту рада, као значајна инспирација за анализу коју је о положају жене понудила Хе Џен, такође су представљене и идеје кинеских анархиста.

У преостала два дела детаљно су анализирани кључне анархо-феминистичке идеје Хе Џен које је она изложила у својим текстовима понудивши интерпретативни кључ за разумевање неједнаког и потчињеног положаја жене у традиционалном кинеском и модерном западном друштву и своју концепцију слободног друштва. У првом делу фокус је на њеној критици схоластичког учења и образовања, детаљно разматраној на примерима класичног канона, херменеутичке традиције и учења жена које су ову традицију оснаживале својим текстовима. Истраживачки фокус је на њеној анализи начина на који је у кинеском друштву формирано мизогено културно језгро. У том смислу детаљно је представљена њена анализа трансформације конфуцијанског учења у периоду династије Хан (206. п. н. е. – 220. н. е.), када је конфуцијанизам постао званична религија, национални систем учења и идеологија царства, имајући у виду пре свега интервенције које су учени људи овог времена учинили унутар канона, а која је далекосежно негативно утицала не само на положај кинеске жене, већ и на филозофску мисао, традицију, свест и живот обичних људи у Кини. У другом делу овог сегмента рада анализирани су идеје Хе Џен о модерном западном друштву, формулисани пре свега као критика западног капитализма и милитантства, парламентарне демократије и сифражетског покрета и западних вредности слободе и једнакости. С обзиром на чињеницу да је утицај анархистичких идеја највидљивији у њеној критици западног модерног друштва, у овом поглављу осврнули смо се и на кључна разматрања западних анархиста када је реч о овој теми. А с обзиром на чињеницу да је Запад главна референтна тачка њене анализе, представили смо у основним цртама начин на који је конституисана западна модерност, у оним сегментима који помажу да се осветли њена истраживачка перспектива, а тичу се развоја и природе индустријског и капиталистичког друштва, феминистичке борбе за право жена на глас и политичку партиципацију и успостављања демократског државног уређења, уз осврт на идеје западних теоретичара о демократији, слободи и једнакости. Пошто је њен

негативан став према процесу модернизације, западним политичким институцијама и западном систему вредности био алтернативан начин размишљања у либералним и револуционарним кинеским круговима, детаљно су анализирана њена размишљања о механизмима производње неједнакости и неслободе у модерним западним друштвима.

Истраживачки фокус је стављен на анализу услова живота и рада у капиталистичким и индустријским друштвима, утицаја који је освојено право гласа имало на живот обичних жена (и људи), природе женске еманципације коју су заговарали кинески и западни феминисти и квалитета западних вредности слободе и једнакости, пре свега кроз осврт на западни концепт слободне љубави и западну институцију брака. У овом поглављу представљена је и њена визија слободног друштва заснована на принципима економске правде и њена агенда о женској еманципацији и унапређењу положаја жене заснована на друштвеној трансформацији уређеној према анархистичким вредностима и принципима. У закључном поглављу понуђена је синтеза најважнијих идеја и истакнуте су оне тачке које повезују изазове са којима се Кина суочила на почетку свог пута ка модерности и упозорења и решења које су за те изазове у свом делу понудили Хе Џен и кинески анархисти.

VIII ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Посвећеним, истрајним, проницљивим и продорним увидима, кандидаткиња Милена Јаковљевић успела је да идентификује протофеминистичке идеје у јавном деловању кинеских активиста анархистичке провенијенције, као што је Хе Џен, што свакако представља допринос савременим проучавањима овог периода кинеске историје.

У свом раду, она је, служећи се различитим методолошким поступцима, указала на хетерогеност предмодернистичких и модернистичких покрета и настојања, и још једном указала на чињеницу да, у глобалном контексту, модернизам представља резултат плодноне размене идеја између различитих културних матрица. Својим истраживањем, кандидаткиња аргументовано доводи у питање и даље присутну идеју о преимућству западног модернизма и западноцентричног модела проучавања различитих видова модернизма, по којем су модернистичка настојања ван западних урбаних средишта смештена на својеврсну маргину, занемарена и недовољно истражена.

Са синолошке тачке гледишта, кандидаткиња Милена Јаковљевић, у различитим видовима друштвено-политичког ангажмана кинеских мислилаца, као и у протофеминистичким идејама присталица анархизма, успешно идентификује типично кинеско мисаоно наслеђе које сведочи о њиховом идиосинкратичном приступу проблемима с којима се Кина суочавала у освит модерности. Упркос већински антитрадиционалном ставу раних кинеских реформатора, кандидаткиња указује на чињеницу да су многи од њих ипак проналазили надањуће у богатој кинеској философској традицији и успешно инкорпорисали елементе тог наслеђа у јавни дискурс о свеукупном националном препороду, у којем ревалоризација друштвене улоге жене има значајно место.

На тај начин, њен рад успешно доприноси осветљавању трансглобалног карактера модернизма, и указује на по много чему аутентичан приступ кинеских мислилаца и протофеминисткиња различитим западним идејама и друштвеним моделима, пре свега анархизму. У том контексту, кандидаткиња у свом раду указује на чињеницу да су ране кинеске активисткиње попут Хе Џен обогатиле глобални феминистички дискурс не само користећи се постулатима анархизма као платформом за свој друштвени ангажман, већ и квалитетним промишљањем парадигми о женским улогама и њиховом доприносу културном и друштвеном животу које чине саставни део аутохтоне кинеске мисаоне традиције.

У својој докторској дисертацији кандидаткиња Милена Јаковљевић не само да је испунила задатке и циљеве најављене у пријави теме овог рада већ је у доброј мери и превазишла та очекивања. Њени истраживачки увиди у појаву, друштвено изходиште и

карактер анархистичких идеја које су у Токију почетком XX века у својим текстовима формулисали Лију Шипеи и Хе Џен изложени су у овој дисертацији на самосвојан и оригиналан начин. У том смислу, кандидаткиња је сасвим испунила како главни циљ, тако и посебне циљеве свог истраживања: наиме, да се боље разуме појава анархизма у Кини, његов значај за историјски моменат у којем се формирао, имајући, притом, у виду становишта западних филозофа анархизма, али и филозофске претпоставке присутне у матичној, даоистичкој традицији Кине. Као посебан аспект ауторкине анализе, осветљене су нарочито специфичности токијског анархизма тематизоване у филозофији Лију Шипеија и анархофеминистичкој концепцији његове животне сапутнице Хе Џен.

У погледу анализе феминистичког дискурса иницијалне фазе кинеског феминизма, непосреднију корист од овог рада имаће, свакако, не само синологија, јапанологија, оријенталистика, него и социологија друштвених покрета и историја феминистичких и анархистичких теорија. Поред тога, ово интердисциплинарно истраживање требало би да допринесе и ширем разумевању друштвене и политичке историје Кине и Јапана почетком прошлог века. У контексту разматрања повести кинеског анархизма, посебно бисмо издвојили закључак да „анархизам у Кини није био само краткотрајни кинески флерт са западним идејама”; и мада анархизам „није постао ни будућност Кине, то не значи да он није био веома озбиљна политичка, филозофска и друштвена стратегија на почетку века чији је утицај на будућност Кине био све само не занемарљив”.

Сасвим је јасно да је овде реч о једном пионирском истраживању које доприноси вишеслојном тумачењу и бољем разумевању разматраног периода у модерној кинеској, али и јапанској историји. Оно ће због тога, несумњиво, бити од особитог значаја истраживачима који ће се и убудуће бавити различитим аспектима кинеске модерности. Истичући анархистички одговор на изазове модерности и кризу у којој се Кина нашла у завршној деценији владавине династије Ћинг, контрастирајући потом ту идеју са стратегијама кинеских интелектуалаца који су истим проблемима приступали на различите начине, разматрајући кинески анархизам на компаративном нивоу, те, најзад, узимајући у обзир увиде и искуства западних мислилаца, ова дисертација је сасвим успешно потврдила ауторкино настојање да се осветли и разуме дух и интелектуална клима једног специфичног доба.

Имајући све то у виду, Комисија за припрему извештаја о докторској дисертацији Милене М. Јаковљевић сматра да њена докторска теза „Анархо-феминизам Хе Џен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг” – с обзиром на теоријски значај обрађене теме, теоријско-методолошки оквир ове студије, домен и обухватност истраживања, консултовану литературу, као и иновативност компаративног приступа и недовољну истраженост саме проблематике – завређује високу оцену, па у складу с тим Комисија са задовољством и без икакве резерве предлаже да се овој кандидаткињи одобри одбрана њене дисертације на Филолошком факултету УБ.

IX ПРОВЕРА ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду* и налаза у извештају из програма *iThenticate*, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације „Анархо-феминизам Хе Џен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг” аутора Милене Јаковљевић, констатовано је да утврђено подударње текста износи **8%**.

Овај степен подударности последица је присуства цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података, што је у складу са Чланом 9. Правилника.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду*, извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

X ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за оцену докторске дисертације констатује да је дисертација „**Анархо-феминизам Хе Цен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг**” кандидата Милене Јаковљевић оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

Комисија стога предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати с позитивном оценом Извештај о оцени докторске дисертације под насловом „**Анархо-феминизам Хе Цен и изазови кинеске модерности у позној династији Ћинг**”, коју је урадила кандидаткиња **Милена Јаковљевић** под менторством др **Радосава Пушића** и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Милан Вукомановић
председник Комисије
2. _____
др Мирјана Павловић
члан Комисије
3. _____
др Зоран Скробановић
члан Комисије